

ایمان خمینی (ره)

خدای تبارک و تعالی می فرماید
که یک موعظه من فقط دلمردم.
فقط یک موعظه آن این است که
قیام کنید، تحضت کنید برای خدا.

«قیام لله» تنها راه اصلاح جهان از منظر امام خمینی(ره)

در اندیشه امام خمینی(ره) و با استناد ایشان به آیه «قُلْ اِنَّمَا اَعْطَکُمْ یَواحِدَةً اَنْ تَقُوْمُوْا لِلّٰهِ مَثْنٰی وَ فَرَادٰی» می توان ...

در اندیشه امام خمینی(ره) و با استناد ایشان به آیه «قُلْ اِنَّمَا اَعْطَکُمْ یَواحِدَةً اَنْ تَقُوْمُوْا لِلّٰهِ مَثْنٰی وَ فَرَادٰی» می توان گفت تنها راه اصلاح بشر و جهان «قیام لله» است و انقلاب اسلامی نیز با چنین نگاهی از سوی امام(ره) رهبری و هدایت شد و توانست به دور از امیال نفسانی و منافع گروهی به پیروزی برسد.

انقلاب اسلامی تحولی در پرتو آیات قرآن و آموزه های رهایی بخش اسلام بود و ایام الله دهه فجر فرصت مناسبی است تا به بیان تفاسیر و نکات پیرامون آیاتی از قرآن کریم بپردازیم که انقلاب اسلامی ریشه در آنها دارد و از این آیات الهام گرفته است. لذا در سلسله نوشتارهایی به مناسبت دهه فجر این آیات را بیان می کنیم.

یکی از آیات قرآن که می توان پدیده انقلاب اسلامی را با آن تحلیل و بررسی کرد آیه ۴۶ سوره «سبا» است که به مناسبت ایام الله دهه فجر در این نوشتار به آن می پردازیم.

متن آیه: «قُلْ اِنَّمَا اَعْطَکُمْ یَواحِدَةً اَنْ تَقُوْمُوْا لِلّٰهِ مَثْنٰی وَ فَرَادٰی اِنَّکُمْ تَتَفَكَّرُوْنَ مَا یَصَاحِبِکُمْ مِنْ جَنَّةٍ اِنْ هُوَ اِلَّا تَذِیْرٌ لِّکُمْ بَیْنَ یَدَیْ عَذَابٍ شَدِیْدٍ»

ترجمه آیه: «بگو: من فقط به شما یک اندرز می دهم که: دو دو و به تنهایی برای خدا به پا خیزید، سپس بیندیشید که رفیق شما هیچ گونه دیوانگی ندارد. او شما را از عذاب سختی که در پیش است جز هشداردهنده ای [بیش] نیست.»

این آیه یکی از آیات مهمی است که امام خمینی(ره) نیز بسیار بر آن تأکید داشتند و حتی اولین بیانیه سیاسی امام(ره) در ۱۵ اردیبهشت ۱۳۳۳ با این آیه آغاز می شود. در این بیانیه حضرت امام ضمن بررسی و تحلیل اوضاع گذشته، حال و آینده مردم، قیام برای خدا را تنها راه اصلاح جهان عنوان کرده که آن، فلسفه بعثت همه انبیای الهی بوده است. ایشان در ادامه، دلایل بدبختی مسلمانان و ملت ایران را تشریح می کنند و در قسمت دیگری، مسئولیت سنگین علما و روحانیان را بر شمرده و عواقب زیان بار غفلت سیاسی آنها را متذکر می شوند. در ادامه، ایشان در این بیانیه، صریحاً علمای اسلام و جامعه اسلامی را به قیام عمومی فراخواندند و نسبت به سکوت در برابر توطئه های ضد اسلام هشدار دادند.

امام(ره) در بخشی از این بیانیه با استناد به این آیه چنین بیان می دارند که «قال الله تعالی: قُلْ اِنَّمَا اَعْطَکُمْ یَواحِدَةً اَنْ تَقُوْمُوْا لِلّٰهِ مَثْنٰی وَ فَرَادٰی». خدای تعالی در این کلام شریف، از سرمنزل تاریک طبیعت تا منتهای سیر انسانیت را بیان کرده و بهترین موعظه های الهی است که خدای عالم از میانه تمام مواعظ انتخاب فرموده و این یک کلمه را پیشنهاد بشر فرموده. این کلمه تنها راه اصلاح دو جهان است.»

ایشان در بخش دیگری از این بیانیه به بیان تبعات ترک این موعظه الهی پرداخته و می فرمایند: «خودخواهی و ترک قیام برای خدا ما را به این روزگار سیاه رسانده و همه جهانیان را بر ما چیره کرده و کشورهای اسلامی را زیر نفوذ دیگران درآورده. قیام برای منافع شخصی است که روح وحدت و برادری را در ملت اسلامی خفه کرده. قیام برای نفس است که بیش از ده میلیون جمعیت شیعه را به طوری از هم متفرق و جدا کرده که طعمه مشتکی شهوت می پرست پشت میز نشین شدند. قیام برای شخص است که یک نفر مازندران بی سواد را بر یک گروه چندین میلیونی چیره می کند که حُرث و نسل آنها را دستخوش شهوات خود کند. قیام برای نفع شخصی است که الآن هم چند نفر کودک خیابان گرد را در تمام کشور بر اموال و نفوس و اعراض مسلمانان حکومت داده. قیام برای نفس اماره است که مدارس علم و دانش را تسلیم مشتکی کودک ساده کرده و مراکز علم قرآن را مرکز فحشا کرده. قیام برای خود است که موقوفات مدارس و محافل دینی را به رایگان تسلیم مشتکی هرزه گرد بی شرف کرده و نفس از هیچ کس در نمی آید. قیام برای نفس است که چادر عفت را از سر زن های عفیف مسلمان برداشت و الآن هم این امر خلاف دین و قانون در مملکت جاری است و کسی بر علیه آن سخنی نمی گوید. قیام برای نفع های شخصی است که روزنامه های کالای پخش فساد اخلاق است، امروز هم همان نقشه ها را که از مغز خشک رضاخان بی شرف تراوش کرده، تعقیب می کنند و در میان توده پخش می کنند. قیام برای خود است که مجال به بعضی از این وکلای قاچاق داده که در پارلمان بر علیه دین و روحانیت هر چه می خواهد بگوید و کسی نفس نکشد.»

در واقع از منظر امام خمینی(ره) اصلاح بشر در سایه «قیام‌لله» است و بی تفاوتی یا قیام برای منافع شخصی و گروهی و باندی وضعیت را بدتر خواهد کرد و لذا می‌توان گفت آیه ۴۶ سوره «سبا» یکی از میانی و اصول حرکت امام(ره) در مخالفت و مبارزه با طاغوت بود و به همین دلیل است که ایشان در ۲۸ آبان ۱۳۵۷ نیز در نوفل‌لوشاتو بار دیگر مستند به این آیه می‌فرمایند: «فل‌آتما اعظکم یواحدّو ان تقوموا لله مثنی و فرادی؛ خدای تبارک و تعالی در این آیه می‌فرماید که یک موعظه، فقط من یک موعظه به شما می‌کنم - یک موعظه ای که واعظش خداست و آورنده موعظه پیغمبر اکرم است و می‌فرماید فقط یک موعظه است، این موعظه باید اهمیتش خیلی زیاد باشد که با این تعبیر می‌فرماید. آن موعظه این است که «ان تقوموا لله مثنی و فرادی»؛ اینکه قیام کنید برای خدا، برای اقامه حق قیام کنید. لازم نیست که اول یک اجتماعاتی باشد، «ثم» انسان بعد از اجتماعات قیامی کند. یکی یکی هم این تکلیف هست - «مثنی و فرادی» - «فرادی» هم هست، دوتا دوتا هم هست؛ این دیگر اقل جمعش است. یعنی تنهایی تکلیف به قیام لله هست، و «اجتماعی» هم که اقلش دوتاست. از دوتا شروع می‌شود به بالا؛ هر چه بالا رفت. میزان این است که انسان تشخیص بدهد که «لله» هست این قیام. برای خدا هست آن قیام. دیگر اگر لله شد و برای خدا شد، از اینکه تنها هستیم، از اینکه جمعیت مان کم است، دیگر وحشتی نیست. قیام اگر لله هست، برای خداست، قیام لله هیچ خسران ندارد، هیچ ضرر توی آن نیست. قیام‌های برای دنیا دو رو دارد؛ یک رویش ضرر است؛ یک رویش نفع است... هر کاری که انسان برای دنیا بکند، خدا در کار نباشد و همان جهت دنیوی باشد، اینها صددرصد نفع نیست؛ گاهی نفع است، نفع مادی دارد؛ گاهی ضرر مادی است. اما اگر چنانچه قیام برای خدا باشد، انسان کاری را برای خدا بکند، این هیچ توی آن ضرر نیست. ممکن است که انسان تخیل بکند که ما رفتیم به جنگ با کفار- مثلاً- و کشتیم، کشته شدیم؛ خیال بکند که این ضرر است؛ لکن این ضرر نیست، کشته‌ها پیش خدا زنده اند. اجرهایی که آنجا هست ربطی به این عالم ندارد. اینکه برای خداست، همیشه نفع دارد؛ همیشه از خسارت محفوظ است.»

لذا می‌توان گفت این آیه ارجمند قرآن پیام جالبی را در خود نهفته دارد که به خوبی در پدیده انقلاب اسلامی قابل مشاهده است. در این آیه، عصاره پیام آسمانی خداوند در یک مطلب خلاصه شده است «قیام برای خدا». اساساً حاصل سخن دین به انسان این است که: وضع موجود زندگی تو مطلوب نیست، وضع مطلوب آن چیزی است که باید تلاش و حرکت کنی و با اراده و اقدام خود به آن برسی، اکسیر(جوهر) این دعوت آن است که همیشه کانون توجه انسان در تمام مراحل زندگی، در ظاهر و باطن، مبدأ و مقصد بیکران هستی و خدای متعال که کمال مطلق و پایان ناپذیر است، باشد. در حقیقت آیه شریفه قیام را مقید به «الله» می‌داند و چنین انگیزه ای را منشأ برکت، سعادت و رستگاری آدم و ثمر بخش می‌شمارد.

همچنین باید براساس این آیه در نظر داشت که در این حرکت و قیام‌خدایی، حرکت انفرادی انسان منشأ تکامل وی نخواهد بود، بلکه این تکاپو هنگامی به برتری نفسانی وی منتهی می‌شود که با حفظ هویت فردی خویش، خود را با دیگران و همفکر و دلسوز آنان بداند و از همین روی است که آیه بر «مثنی و فرادی» تأکید می‌کند.

براین اساس این آیه این پیام را می‌رساند که:

- آن چه مهم است قیام خالصانه برای خداست، تعداد و نفرات نقش اصلی را ندارد.

- قیام سه عنصر لازم دارد؛ خلوص، رهبر، فکر و برنامه.

- رهبر الهی، هم نشین و هم سخن با مردم است.

- عذاب، پیش روی شماست، اگر در راه خدا قیام نکنید، هم در دنیا گرفتار می‌شوید و هم قیامت دور نیست.

ایکنا